

Fakaāliga o ā tātou meola e fakapōlenigia nā lākau

E i ei te vāega tokalahi lele o ni meola liliki e gālulue mo ki tātou i aho uma, e hē totōgia. E fakapōleni e ki lātou nā tiale, ke fehoahoani mai ki ā teki tātou ke ōla ai nā lākau kaina, nā pi, nati ma nā fua (fatu). Kāfai e galulue fakatahi ki tātou mā nā meola iēnei, ko a tātou maumaga ma nā lākau iēia e tōtino lava ki NiuHila (native) e tuputupu lelei.

E fia ia meola fakapōleni e kē kitea i te hikomaga e nofo ai koe?

Tūpakia (Longhorn beetle)

Ko te tūpakia ko he itūkāiga lago ma nā meaola valevale e lahi e tākua ko ni meaola fakapōleni, e tāua mō nā tiale ō nā lākau iē e tōtino ki NiuHila, e aofia ai nā lākau e igoa ki te harakeke.

Ko te pi tōtino ki NiuHila

Ko nā pi iēia e tōtino lava mai NiuHila e tali vēia ko nā pi meli (honey bee) kae e taigogole, uliuli, mā e hē katiogo. Ko nā pi tōtino iēnei e pukupuku o lātou alelo, e lelei lele ai ke fakapōleni nā tiale o nā lākau e tōtino lava ki NiuHila.

Ko te pi meli

Ko nā pi meli nā kaumai ki NiuHila i te 150 tauhaga kua teka ke fai ni meli (honey). I te taimi nei e fakapōleni foki e ki lātou nā lākau kaina vēia ko nā maumaga fuālākau kaina.

Tūi

Ko nā manu e kai nā hua huamalie o nā lākau e vēia ko te tūi ma nā manu e igoa ki te bellbird pe ko te korimako, e lahi na lākau tōtino lalahi ma nā tamā lākau e fakapōleni e ki lātou. E kē lāgona muamua lava te tūi e uhu pehe kae fātoā ke kitea mulimuli.

Pepelele taefeke

Ko nā pepelele taefeke e kakai ki nā hua huamalie o nā tiale o nā vīvao ma nā lākau vēia ko nā lautī (milkweeds). Ko nā pepelele iēnei e kitea i te tauhaga kātoa mā ko ō lātou kapahau e lauēfa e tuha e pā atu ki te 100mm.

Pepelele kopa

Ko nā pepelele kopa e maua oiōti i NiuHila. E taigogole, ko te lauēfa o nā kapahau e pā atu kit e 33mm.

Pepelele kukula uliuli

Ko nā pepelele kukula uliuli e kakai ki nā hua huamalie o nā lau o nā lākau e igoa ki te nettle, nā tiale e taku ni buddleia ma te hua o nā lākau e igoa ko te beech. Ko ō lātou kapahau e lauēfa e tuha e 50-60mm.

Pi helehele hehega uliuli

E fā ia itūkāiga pi helehele hehega uliuli i NiuHila. E fakapōleni e ki lātou nā tahi tiale iēia e hē māfai e nā pi meli oi fakapōleni, vēia ko nā tomato.

